

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Kommunstyrelsen

Tillstyrkande av förslag om ny avgiftsmodell för medlemmar i Storsthlm

Ärendet

Storsthlms styrelse fick av Förbundsmötet 2023 i uppdrag att ta fram ett förslag till utvecklad avgiftsmodell, samt lämna förslag på ändring av § 24 i Storsthlms stadgar där avgiften regleras. Styrelsen uppdrog åt Storsthlms kansli att genomföra en utredning. Utredningen pekar på fem olika modeller varav en modell förespråkas framför de andra eftersom den bedöms bäst svarar upp emot uppsatta principer/ kriterier utan att leda till mer omfattande förändringar i avgift för medlemskommunerna.

Storsthlms styrelse beslutade 24 oktober 2024 att remittera ärendet till samtliga medlemskommuner för ställningstagande avseende förespråkad modell senast den 1 mars 2025.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att den förespråkade modellen är väl avvägd och för kommunen innebär modellen en ökning av medlemsavgiften med 20 000 kronor per år från införandet 2027.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker det förslag till ny avgiftsmodell som förordas av Storsthlm som grund för ett stadgebeslut om ny medlemsavgift.

Bakgrund

Storsthlm är ett kommunförbund för de 26 kommunerna i Stockholms län. Genom Storsthlm arbetar kommunerna i Stockholms län med samverkan, utveckling och påverkan inom fyra prioriterade samverkansområden: Gemensam gymnasierregion, god och nära vård och omsorg, infrastruktur och digitalisering. Gemensamt gymnasieutbud är ett exempel på samverkan som bland annat innebär att länets kommuner och Håbo kommun har tecknat avtal om samverkan, vilket utgör grunden för det gemensamma arbetet inom gymnasierregionen. Samverkansavtalet gör att alla elever i regionen kan söka, och antas, till regionens alla gymnasieskolor på samma villkor. I avtalet finns mål om att samverka kring det gemensamma gymnasieutbudet. Syftet är att förbättra balansen mellan utbud och efterfrågan, och identifiera vilka utbildningar som är särskilt viktiga för Stockholms regionen. Samverkan innebär också att regionen har gemensamma programpriser på nationella program.

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Storsthlm's förbundsmöte initierade 2019 en förändring av förbundets avgiftsmodell. Syftet var att få till stånd en avgift som inte påverkades av respektive medlemskommuns beslut om den egna skattesatsen.

Hösten 2022 tog kansliet fram ett alternativt förslag till avgift som rakt av baserades på respektive medlemskommuns invånarantal. Förslaget remitterades till medlemskommunerna och majoriteten ställde sig bakom förslaget men inte alla, något som enligt förbundets stadgar krävs för att kunna genomföra en förändring av avgiften.

Mars 2023 beslutade förbundsmötet att ge styrelsen i uppdrag att utveckla det föreliggande alternativa förslaget till avgiftsmodell (baserad på invånarantal). Styrelsen gav som en följd av detta ett uppdrag till kansliet i syfte att arbeta fram ett förslag som alla medlemskommuner kan ställa sig bakom och som kan ligga till grund för förändring av förbundets stadgar vid förbundsmötet 2027.

Förslaget ska svara upp till fyra principer som medlemskommunerna enats om:

- Medlemskommun ska inte själv kunna påverka sin avgift.
- Det finns grundläggande nytta av medlemskapet i Storsthlm, lika för alla men den är begränsad.
- Det finns kopplingar mellan nytta av förbundet och respektive medlems struktur avseende demografi och socioekonomi, något som det mellankommunala utjämningsystemet fångar.
- Stockholm stads medlemsavgift är redan initialt hög och bör inte höjas.

Kommunledningskontorets utredning

Dagens avgift återfinns i förbundets stadgar § 24 och lyder enligt följande: ”Medlem ska varje år erlägga förbundsavgift i förhållande till avgiftsunderlag. Avgiftsunderlaget är summan av förgående års skatteintäkter och generella statsbidrag med förekommande tillägg eller avdrag. Såväl skatteintäkter som statsbidrag anges i tusental kronor. Avgiften fastställs som en andel av de på detta sätt bestämda totala intäkterna. Förbundsavgiftens storlek bestäms varje år av förbundets styrelse inom den av förbundsmötet fastställda ramen. Medlemmarna ska före utgången av november månad underrättas om avgiftens storlek för nästkommande år. Om det finns särskilda skäl för det får medlemmarna underrättas om avgiftens storlek senast vid december månads utgång. Förbundsmötet äger besluta om annan grund för förbundsavgiftens fastställande och erläggande om samtliga medlemmar är eniga om det”.

Nuvarande avgiftsmodell påverkas av varje enskild kommuns beslut om den egna skattesatsen, något som förbundsmötet vänt sig emot. Modellen tar hänsyn till demografisk och socioekonomisk struktur som kan förväntas motsvara nytta med förbundet. Detta genom att kostnadsutjämningsystemet används i modellen.

Kommunledningskontoret
Jonas Vehmonen

Föreslagen avgiftsmodellen är konstruerad med en grundplåt som är lika för alla på 4 %. Storleken på grundplåten är vald för att nå effekten att Stockholms stad inte ska få en ökad avgift. Modellen ger en koppling mellan avgiftens storlek och den förväntade nyttan av förbundets verksamhet beroende på demografi och socioekonomisk struktur. Modellen går inte att påverka av den enskilda kommunen via beslut om den egna skattesatsen.

För att den nya avgiftsmodellen ska kunna införas måste alla medlemskommuner tillstyrka förslaget. Den nya avgiftsmodellen kommer beslutas vid förbunds möte 2027 och gälla för åren 2027–2030.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret gör bedömningen att den förespråkade modellen är väl avvägd och svarar upp till de fyra principer som medlemskommunerna enats om.

Konsekvenser för barn och unga

Införande av ny avgiftsmodell bedöms inte medföra några konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

För Danderyds kommun innebär föreslagen avgiftsmodell en årlig höjning av avgiften med 20 000 kronor från 790 000 kronor till 810 000 kronor.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Tillstyrkande av förslag om ny avgiftsmodell för medlemmar i Storsthlm
2. Remiss avseende alternativ avgiftsmodell för medlemmar i Storsthlm
3. PM ny avgiftsmodell

Expedieras
registrator@storsthlm.se. Ange S/22/0108 i ämnesraden.